

בְּיָמֵינוּ לֵאלֹהֵינוּ

שבועות אחדים קדם לכן, לפני העשותם; ואם הוא יודע זאת, בודאי שאין בדעתו לעשות וכו' וכו', והראיה - כי אינו עושה, אינו עושה הרבה, כי מקרים כאלה לא ישנו עוד.

לעת-עתה לא זכו עוד השואלים לתשובה ברורה מאת הארון המיניסטר; אבל מן הדברים שנבלעו לפעמים בתשובה אחרת, שנמנה על שאלות אחרות, יש להוציא מסקנה, כי הארון המיניסטר ישיב אותה התשובה שנוהגים מיניסטרים להשיב, כשמציעים לפניהם שאלות, ביחוד שאלות כאלה. הוא ישיב לשה את התשובה הידועה, שנמנה לשה מימות הזאב של לפונמיך קרילוביץ'ג, ובודאי שהיא התשובה שנמנה לו מימות-עולם, מיום שיש זאבים וכסבים בעולם.

שָׁקֵר אַתָּה לְבַר - הַזָּאֵב יִפֹּת -

נְהַרְוֵתִי בְשִׁמְךָ אֶתָּה דוֹלֵחַ;

אֵף עוֹד אַתָּה זֹאת וְכִרְתִּי עֲתָה,

כִּי לִפְנֵי יָמִים בִּשְׁנָה עָבְרָה

חֲרַפְתָּ עַקְבוֹתַי וְתַדְבֵּר עָלַי סָרָה.

— — — — —

אם לא אתה, אז גרפני אחיך.

כעת נפל הפסך וחיוני-הדמים נגלה לעין רואים. מי במים ומי באש. מי בתרב ומי בחיה. (לחיה שבבן אדם נתנה ערמה יחרה, והאם לזאת היא טובה מיתר החיות?) מי נפל עלי-פני דרכים, מי בסתר-יערות ומי הובל למבח בריש גלי, עלה לנדרם עלי-פי דין ומשפט, והדין יש שנעשה בלי-דין או היה דין נמרה, והמשפט יש שהיה רק משפחתי: מספחת עדות-שקר, ארג של שמועות-שוא ואמונות מפלות.

ויושבים אנו עתה ימים על-ימים ושואלים ודורשים בענין זה, דורשים את הדבר עדי-כמה שיד הדרישה שלנו מגעת ושואלים, עורכים שאלות לשר פלוני או למיניסטר אלמוני: היודע הארון השר או הארון המיניסטר, כי במקום זה וזה, בשעה כך וכך בא זאב ונשא שה מן העדר, או נמר שקד ימים אלה ואלה על ערים, או צבוע בא בליל זה וזה לחפור מטמוניות, וכדומה וכדומה? - ואם הארון המיניסטר יודע זאת, מה בדעתו לעשות וכו' וכו'. - והארון המיניסטר יודע או לא יודע זאת (היו ארצות ידועות-לכשר, ארץ-רוסיה לפניו, בימי הצר, - שהארון המיניסטר היה נוהג לדעת דברים כאלה ימים או

אפעה, בשעה שהוא סמית (לשוך אפעה כוז שולחים בנו כסדר לב הערוננים הפולנים, ואפילו המזבים והחפשיים שברם אין להם אורז אמקיהלב להביא לפעמים את דברי ה.צד שכנגד ופוסחים כמעט כסדר על דברי צירי ישראל בפנים, מלבד במקום שיש להדגיש דבר מן הדברים ולדוויא ססקנה מן הפסקות שהמצאנה תן בעיני הצד ה(הו)א.

• •

פה, במדינה, אין נקי. אין כמעט יהודי אחד - ולו רק יהודי על-פי שמו או גם על-פי מצאו בלבד - שיהיה נקי מחמא ה.בגידהי ושלא יהיה בכלל בחזקת חומא. תן ה.חמאי על מצחו חמיד ולכל-מקום שהוא בא כאלו מורים עליו באצבע או מרמים עליו רמזיה דקה או שאינה דקה; הגה הוא - היהודין (שפרשו הקצר הוא: הגה הבוגר, ה.שומאי וכי וכי). כשהגיע הדבר בעצם רחיתת הפלחמה עם חיל-הצבא של מפעלתי-המועצות ל,גורת יבלונהי, שנעורה על אלפי יהודים צעירים, שלבשו בגדי צבא פולין, להבאישם, אוחם ואת כל אחיהם, בעיני יושבי ארץ זו ויושבי ארצות אחרות, נמצאו אנשים מספר בין טובי עם פולין, שראו את העול הגדול הנעשה לבני-אדם והצביאו קול-קורא לבני-עמם: אולם הקול הקורא היה כקול קורא במדבר, ולא נמצאו אלא עתונים מעטים מאוד - אחד או שנים - שהדפיסו קמעים פמנו, מקול-קורא זה, שהיו חתומים עליו אנשים כספן ירוסקי בודוין די קרפוני, ליאון פאריצקי

 אם אין אה לך, אז אחר פקדונך
 עין כל משפתתך תקא אתה
 אני ידעתי את פרוכם-
 גם אתם גם רעיםכם
 עלי שבדי תגילו,
 אל מפלתי תחילו
 ולנפשי תצטנו כרעב לקחם.

הרגיון הזה הוא הרגיון של הזאב, ועל-כן זאב הוא, כי יהיה לו רגיון של זאב.

אכן יש אשר הזאב קם על-גופו ועל-נפשו עוד של כבש והוא מדבר ככבשה המיטה. הצד הימני של הפנים הפולני, שהוא הצד הח'ב ביותר בכל מה שקרה ליהודים ברחים האחרונים ובאלה שלפני האחרונים במדינת פולין, פנה אל הפנים ביום כיח לח'ש ספטמבר בשתי הצעות הכופות על-דבר אי-הצבא הפולני הגופל פביכול לקרבן על מוכח היהודים - על מוכח הרופאים ושומרי-החלים היהודים שבבתי-החולים לצבא, שיחסם אליו הוא, יחס ללא-צדק, לעתים קרובות יחס של פראים, אי-אנושי וכי וכי, ועל מוכח האינטנדינטים היהודים, שלא הספיקו למתנה בחייה את האכל והלבושים במדה מספיקה - והדבר הזה, מביא את אנשי-הצבא, את משפחתיהם ואת החברה לידו והמטרותי. כאן יש גם פמעשה הגחש, השולח את לטונו, לשוך

הקתדרה העולמית הנשארה לפני חסרי-העמים. אמנם הוא מוצא את עצמו מכשר וממחה גם להורות הלכה בדבריימי-היהודים, שלא עסק בהם מעולם, וקלט מה שקלט מפריהשמועה. על-פי שמועה זו הוא יודע, למשל, כי שנאת הפולנים אל היהודים גדלה משום-כך, שהיהודים אינם לובשים מלבוש נכרי ואינם מדברים בשפה נכריה (כאלו לא ההפך מזה ממש היא האמת, שבשעה שהיהודים לא לבשו מלבוש נכרי ולא דברו בשפה נכריה - ולא היו עומדים אפוא על מדרגה אחת עם ה,אצילי הפולני - לא היו שואים עליו כל-כך, ומשעה שהיו גם הם לבני-אדם, אצילים במדה ידועה, החל לשנא אותם על אחת שבע, אולי שכח או לא ידע הפרופיסור הגכבד, כי בנו של וילהלם פלדמן, שלבש לפני מותו מלבוש נכרי ממש וכפרופיסור אשכנזי ממש כתבגם-הוא בשפת-פולין יפה ונמרצה ספרים חשובים בתולדות פולין - בתולדות הספרות הפולנית - והיה גם-הוא בימי המלחמה שליח פולין בחבר-עמים - אכן בחבר-עמים אחר - בנו של וילהלם פלדמן זה ישב גם הוא כאסיר בין אסירי יבולונד).

* *

*

ושליחי ישראל יוצאים לכל-דבר, יש כאן שליחים לכל דברי-עברה. נמצא גם שליח יהודי לַנְגְרֵל בולק-בֶּלְחוביק, תלין בנוסח רוסיה הגדולה ורבי-עבחים, מובן, כי נחיהמושך היה כאן לא בולק-בֶּלְחוביק, כי אם סְוֵי נְקוּב, הסוציאלי-ריבולוציונר סוּינקוב, העומד על-גבו, כאן, לגבי

לדוּיג קְשִׁיבִיצקי ועוד, ובכל-זאת בכל-מקום שידבר על יהודי פולין בחוץ-לארץ ועל זכותיהם, הרי הם אחרת המדינה, תושבים ככל שאר התושבים, כמעט חלק מעם פולין, שמגיע לו ויש לו מציאות כל מה שיש לכל עם פולין (קצת ליטאים וציונים יוצאים, כמובן, מן הכלל, והם רגושים עליהם את כל עונות בית-ישראל אל ארץ-גורו). בעקר נוהגים שליחי המיניסטרום לענייני-חוץ וצירי ארץ פולין, הרבים בכל המדינות, להגן על נתיניהם היהודים כלפי אחרים (דיר שרמא, ציר פולין באוסטריה, מתה, למשל, לפני זמן לא-כביר נגד גרוש יהודים נתיני פולין מינה ולא נתקדחה דעתו, עד שקדדו השר לענייני-חוץ באוסטריה, דיר רַנְה, שנתן לו „באורים“ בנדון זה). יש אשר לשם פרסומא נמאי, או, במלים יותר פשוטות, להרים על-ינם, נעשה יהודי אפילו מין מורשה, שליח של הממשלה הפולנית, או - דבר יותר מצוי קצת - הוא נעשה לאחד מבני-הלוויה של המורשה, השליח, לבן אדם רשמי במקצת או חצירשמי, מין חציו עבד וחציו בן-חורין, באסן כזה נמנו על שליחיהשלום ברינה יהודים אחרים בתור יועצים וממחים. משרה רמה כזו, משרה של מורשה הממשלה הפולנית ובאר-כחה השני בחבר-העמים, נתנה על שכם הפרופיסור שמעון אשכנזי. אשכנזי זה, שלא מצאורו ראוי להורות את דבריימי עם פולין מעל הקתדרה בורשה לפני-התלמידים הפולנים, נמצא פתאם ראוי להורות את דבריהימים האלה מעל

מציאותו ואת עצמותו מפנינו ואינו פתוחים אתנו למעלה, אל מקום משכן הרוחנות שלנו - דמיון זה כאלו מצא לו כהן קצת פקדונים, ומלא הארץ הזאת היום יהודים לאינספור, ומלא המון במלנים יהודים לאינספור, ומלא סלפלים, ומלא אליים, ומלא כהנים צנועים, ומלא מזנות, שמקריבים עליהם קרבנות אדם, ככל הארצות שהיהנו אליהן - אולי הארץ הזאת היא שהשתחררה ביותר את רוחה ועקמה ביותר את פוחנה, והארץ הזאת היא שרוחה ביותר במאות השנים האחרונות מדמינו וקול רדם הזה - קול שאינו פוסק - צועק ועולה אלינו יום-יום מאדמה זו. כל דרך שהעם הזה הלך במאות השנים האחרונות - אם להימין ואם להשמאל - עקבה מדמינו, אמילנו דרך קצרה וקטנה, פוילי קמן של גרל מן הגנרלים או של סתם גואלי, פודה ומציל - דרך של שלשת ימים ללב או, לכל-היותר, של שבועות מספר, - גם היא עולה לנו במאות קרבנות-דם ובאלפי חיי-תורה ושלום ולאלה נמצאים שליחים משלנו ועוזרים העומדים לעזרתם...

* * *

ולרוסים יש עתה גם שליחים אחרים, שליחים משרים, עצמם ובשרם, שכאלו שמו להם למטרה להפיק תורת האנטישמיות ברבים, בכל-מקום שהם באים - והם, האובדים והנרחים, באים כעת לכל-מקום - הם זורעים זרע השנאה ליהודים, לפי ידיעות העתונים, נטעו כעת נמעים ימים ונעמנים

דמוקרטיה בכלל ולגבי דמוקרטיה רוסי בפרט, - זה שלבו נעשה רחב ופתוח לפעמים כפתחו של אולם והוא חושף פתאום את זרועיקדשו וחפץ לתבוק עלים ומלואי - לגבי נשמה רבני זו, ש.ל.ולאיתיהי הסרות לרב, יש לרבים מאהנו חלשה עוד מקדמת דנא. היהודי, הפקח כביכול והחרוק, יש בו חוקא צד תמימות זו - שדי להממם קצת לגבו, והוא מעמיד את הלו בחוקת תמים. כאלהיו כן הוא לא יבזה לעולם לב נשבר ונרכה, יש לחמא ולחמא לו, אבל צריך רק לשוב לפניו בתשובה שלמה מן בוז שדומה להיות שלמה - והנה הוא רב-סלת. במקום שבעלי-תשובה עומדים לפניו יש שגם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד, ומי עוד בעל-תשובה כבן רוסי הקדושה - כי מי עוד חפא כמרתו, הרוח הכבדה והקשה של בן ערבות-השלנים ונפשו הסגפנית והפראית, מלאת המוראים והמחורים, חורגות לעתים קרובות מפגרותיהן והן מסתובכות במשוכת צהלה ונשאות בסופה אימה, ואז באה התרסה, הסגפנית-העצמי (שיש בו כדאי חלק מהמדה של, תביבין יסורים) - בין אלה שאדם גורם לאחרים בין אלה שהוא עושה לעצמו, ה.ע.ל-חמאי הנורא של תזי רוסיה ויוצריה, שהבנו אותה על עולם-התרבות בכלל ועל חלק מבני-התרבות שלנו בפרט, הדמיון המורחי שלנו, המתרוסס תמיד למעלה והמקיע לשחקים, ומלחמה לו זה אלפי שנים עם ההויה והמציאות, עם החמר הגסי והעכורי, שאינו חפץ משום-מה גם הוא לבמל את

בידוע, אנו לוקים בארצות שאינן סוציאליסטיות על הסוציאליסטיות, שיש ואנשים משלנו שמונים בו, ובארצות סוציאליסטיות אנו לוקים על שאין אנו סוציאליסטים דיצרכנו, על שהגנו עם של סוחרים, בן-בן ובן-בן אנו לוקים, ויש ארצות שאנו לוקים בהן גם כפליים, פני יפן ומצד שמאל, יד אחת והנה גם השנית אינה מקיפת. בארצות נאלה יש שמהלקים ביניהם את השללה זה פוחק אחרנו זה חרפה, זה שולח יד בגוף זה בא לקחת את הגשמה, אפי לנו כי שודענו - קוראות בעת קול גדול קהלות רבות ושלמות בישראל, ולקמתן אחרות, הקרובות אליהן, מחשבת לגפרי ואינן משפיעות גם קול-הגה - כי נפחו כליל מעל-פני האדמה.

* * *

אף בארץ ביהם, שבת יושב פילוסוף לכמא עליון, לוקים היהודים - לעדענתה לוקים בידי המטנים הקטנים על אשכנזיותם, הפרעות האחרונות ביהודי פראג העלו לפנינו את זכרון פראג ה, עיר ואם בישראל בימים הרחם - בשעה שיהודים היו עוד לוקים על יהדותם, פלונתי המורעים חדרה ראשונה אל ביתי המועצה של היהודים שעל-יד ביתי הכנסת ההיסטורי, שלחה את ידה בכלים, קרעה ספרים ופנקמות וכו', כנראה, מרים סוף-סוף הגוררים, כי ליהודי פראג יש עוד יחש משלהם - והפצו בראש וראשית לקרוע את ספריהם...

* * *

נאלה אף בארץ קננת והתקפה נרחבה וחדרה כסרידה, אפילו ספרים רוסים ידועים ומפרסמים, אשר היו ידועים ומפרסמים בעקר בין יהודים וספרים נקראו ונפצו פרבים בעקר על-ידי יהודים - גם אלה, שמהטבו חמיד על, אורחיה, גם הם נוספו עתה על שתאינו, אנו קוראים זאת במידה, חזאים זאת סתום או מפוש; בפרסיה או בצערה.

* * *

אנחנו שנתאיישראל אינה צריכה יבעת לשליחים ולמפציצים, היא נפוצה כמו מפילא בכל-מקום שתפוך העם הזה, ולא רק שהיא נפוצה, אלא אדורבה, היא כמו הולכת הלך והתקפץ בכל מקום ומקום, הלך והתנשם לגוש אחד אפל, הלך והתעבה לעב עצום ורב, עין כבה, אשר עוד טעם ויעלה על ראשנו וכמה מפננו את עין כל-הארץ. מארבע הרוחות באה בעת הרוח ומפיתה יום-יום את הריב עמנו, ריבי-עולמים, ומגרה פוחן, הן די פה שאנו נמצאים בעולם בשעת סערת-עולמים זו, כי על ראשנו עקרה-שירה יבקע והן אנו, כאנשים חיים, לא נמצאים בלבד בעולם, אלא גם פועלים ונפעלים, ועל-פי טבענו התם והמזרחי - גם פועלים ונפעלים יותר-פרי, כלומר, מלאים הנועה יותר-מדי, נוהגים קליצותה יותר-פרי, משפיעים רעש-מה שדומה לפעמים באוני אחרים ובעתיהם אל פעלה, פעלה רבתי.

מבן, כי כל ארץ וארץ ויהודיה ושנאת עם-הארץ אליהם, לוקים אנו בכל ארץ וארץ מלקות אחרות.

בשנת 1914, יגרוסו הכף פן הארץ, והונם, אשר אספו בשעת המלחמה, יורם.

אסור ליהודי להיות מורה ודבן. בתיספר פרמיום של יהודים ופגרו. על-בתי-התיאמרות ובתי-העלם יפתח קו של בקרת קשר.

אסור ליהודי להיות מנהל של בתי-התיאמרון. - אסור לו להיות קבלן של בני-ממלכה ולחיות מספיק דברים לממלכה.

ששים אחוזים מבתי-החלשת שלהם יסגרו לפועלים, ולשיחור וקבלו רק נוצרים.

אסור ליהודי להחזיק בביתו שפחה נוצרית. גם אסור ליהודי להיות מוציא עתונים.

העתונאים היהודים נשבעים על דעותיהם הגאמנות לפולדת.

אסור ליהודים להיות פניספרים, מזכירי הממלכה, פקדי הממלכה, או פקידים אצל צירי ממלכות, תם לא להמנות על חלי-הצבא או להיות שופרים.

כל-אלה, שלקחו חבל בתעושת הבולשביסמית, ירה ירו עלידי בית-דין-השדה.

פרשה שלמה ויפה כזאת של הגבלות ושל חקים מגבילים לנבי היהודים קשה למצא, לא רק בספר דברי-הימים של העת התרשית, כראם יש לחפש אותה הרבה גם בין המגלות הגלות של העת הישנה. אף המגלות הישנות דרכות של תולדות היהודים אינן פכילות: הרבה פרשיות כאלה.

ועל פרשה זו דנים ועתידים שד לדון כפרלמנט האונגרי...!

ובשעה שהגירה הרצועת לגבנו ומי שהפך להלקות אוחנו בא ומלקת, באים אלה שלמי-שעה אינם מתרים הרבה את-הרצועה ומבקשים שכו על-כך, באים ומבקשים שכו על הפרישה. בשיתחו של מאקיי-ונסקו, ראש-המניספרים הרוסיני, עם סוקולוב בפיו רביע, למשל, המניספר את הגשות החברתי של ממשלתו ליהודים ובדרך-אגב הביע גם את חפזו שיש בודאי להאמין, כי הוא תפך אדיר, שעכשו, כשרופיניה משתוללת להשיג הלאה, ידארנו עשירי-ישראל להקל לה השנת הלאה זו.

* * *

הארץ למופת בענין הדיעות היהודים והשמרנים היא גם כעת כבכל השנה האחרונה ארץ אונגריה: כאן נעשה זה ליסוד מוסד לבנין הממלכה ובבגון-זה אין כל ותר. פה אוטרים לעשות את הדיעות היהודים להק ולא יעבורי - לקבוע אותן כחק ותורה. ביום 1 לחודש אוגוסט הכנסה הצעה אל הפרלמנט האונגרי, שבדומה לה אין בודאי למצא בחולדות הפרלמנטים - מיום שנוסד והאקם מוסד-מחוקקים זה ער היום.

צריך לקחת מהיהודים כל אחות-שדה וכל אדמה התכורה בידיהם.

היהודי אינו רשאי להיות יותר מבעל בית אחד. קטן גדול של יהודים נתרם.

אין זכות ליהודים להתישב באונגריה ואין להם זכות-אזרח. היהודים, שבאו אל הארץ מגליציה בעת החפץ המלחמה

נואמי-טאום, ממלכי-מלך, מדברים גבוהה גבוהה. יש לנו בכל-שעה דרשנים מבל-המינים לכל-דבר ולכל-רעיון, וגם מין מיוחד של, המוני המלכה: עסקנים, שליחים וכו'. אולם אין לנו אף פעם מן-המעט, אף מקצת מן-המקצת אנשים עושים-אנשים פועלים פעלה של אמת בחיים: יוצרי חיים.

דבר זה מרנש כעת ונפר ביהוד, בשעה שגם בארץ הקמנה היחידה-הארץ היחידה שיש לנו בה שרש וגוע לנו בה, זו שאמרנו לנו היא ולנפשנו ולנפש בנינו אחרינו - גם בה באנו עדי-משבר וכל כח אין ללדת. ימים על ימים ושנים על שנים שפכנו דמעות ובכינו לגורל ארצנו, שנענה ביד זרים והיא סגורה ומסגרת בפנינו, וזאת היתה נחמתנו היחידה - של היחידים משלנו וגם של הכלל כלו: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו כל האזכרים והגרוחים וכו'- והגה הגיעת שעת פתיחת שערים וגם קול השופר הגדול נשמע, הקול המבשר ואומר, מבשר ואומר עוד יותר מדי, תוקע ומריע ותוקע עד להחריש אזנים, ואין שומע מי שסדי-הבשר לו בכלי מקום שהוא - עוד יושב על סיד הבשר; ואפילו מי שלו רק עצמות, עוד יושב ומגרים את העצמות, וממקומו לא ימוש. ימים על ימים ושנים על שנים פנינו וארנו חלום: והיה ביום ההוא ישליך האדם את אלילי כספו ואלילי זהבו, את משכנותיו יעזוב ואת היכלי-מבתיים ויקום וילך; גם המתים יקיצו משנת-יעולם וכו' - כעת אנו רואים, כי חלום שוא חלמנו, כי גם החיים יפרו.

מי שיבוא בזמן מן הזמנים לדון אף ממלכה זו בלבד - מבלי שישים לבו אל מלכות-דמים אחרות, מלכות-דמים סמס - על התרבות של עם אונגריה, ואפילו על התרבות של עמי אירופה בכלל, שעם אונגריה יושב בקרבם ונחשב על החלק התרבותי שבהם, בדאי שלא יחשב תרבות זו לגדולה וחשובה מאד, בכל-זאת נמצא כפרלמנט האונגרי עצמו בשעת ישיבה אחרת, כשהצעה שם הצעה אחרת - להגביל, למשל, מספר התלמידים היהודים בבתי-הספר הגבוהים באונגריה - נמצא אז כפרלמנט ציר יהודי, שאמר, כי נפשו ונפש אחיו חשקה בתרבות זו, בתרבות האונגרית...

אהבתי את אדוני - זאת תורת העבד. ואם גם שבע יעמיד אורו אדוניו אל הדלת והמוחה וגם את אזנו ירצע במרצע - ועברו לעולם.

* *

*

העברות שלנו הגדולה ביותר והמסבנה לנו ביותר היא העברות לעצמנו, העברות למבענו, מבע פתלהב, שומף ועובר המיד - מן הממרה והלאה. לא אשה-מיד תוקד בלבנו לא חכבה, כי אם בערה, היוצאת ללהב. לא שרוד אדמת-החיים הפשוטה ופחותה בלי-הרף, אלא שרוד המערכות; לא כבוש המבע בלי-הפסק - הקדור שאינו. פוסק בהרים והתפודה והחרישה בעמקים, הלישה התמידית בחמר והגלוף והגיוור בחמר - אלא, תקון עולם במלכות שדי, החיים היו אבותינו מעולם - מהם גם חווי-יה - ואנו סתם בעלי-היה, סתם

השומרי. בעת אנו יודעים עוד אחרת,
 כי לא ייקץ גם אם יעירנו השום.
 אף המפיש הגדול-פמיש כל הארץ-
 המכה בעת על ראשו ויורד עליו
 בלי-הרה, גמ-הוא אינו מעורר
 אורו מן השנה העמקה.
 היתעורר הפתח החרקוע הפתח
 מבקר.

כאשר סרו ואין נאלה לנו ואין
 פרות.

אכן אבר העם, שאף תרפה ה'קי,
 קרא המפורד ביום עברה חכם,
 אילפי שנות חיי קרה, גלות גדולה
 פשוט, ה'עו אודר ה'לב, אברה עצה
 קטני, הוא לא יקץ אם לא יעירו

